

Crisis management

Πάνος Μαϊστρος

Οι κρίσεις του κορονοϊού και του Μεταναστευτικού–Προσφυγικού ανέδειξαν τις δυνατότητες που έχει το πολιτικο-διοικητικό σύστημά μας να ενεργοποιεί ορισμένα χαρίσματα της φυλής μας, δεξιότητες και κοινωνικές αξίες που είναι κρυμμένες σε ομαλές περιόδους: την έγκαιρη πρόβλεψη, την ταχύτητα στη λήψη των αποφάσεων, την αποτελεσματικότητα, την πολιτική ομοψυχία και την κοινωνική αλληλεγγύη.

Από ό,τι φαίνεται, η πίεση που ασκούν οι κρίσεις και οι απευκταίοι κίνδυνοι ενεργοποιούν τα ανακλαστικά μας, το ένστικτο της αυτοσυντήρησης και τις διοικητικές ικανότητες που απαιτεί το crisis management. [Χρησιμοποιώ τη μετάφραση στα αγγλικά γιατί η έννοια «διαχείριση κρίσεων» δεν έχει αποκτήσει στη χώρα μας επαρκή πολιτική και διοικητική υπόσταση, κοινωνική αναγνωρισιμότητα και επομένως σημασιολογική βαρύτητα].

Με πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού και ενός πυρήνα συνεργατών και εμπειρογνομόνων, με ταχύτητα αλλά χωρίς πανικό, κινητοποιήθηκαν και οργανώθηκαν οι κρατικές δομές και οι λειτουργίες ασφάλειας και δημόσιας υγείας και προετοιμάστηκε η τροποποίηση του δημοσιονομικού πλαισίου της οικονομίας.

Ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης και η πλειοψηφία των επικεφαλής των κοινοβουλευτικών κομμάτων διατύπωσαν συναινετικά τις απόψεις και τις προτάσεις τους, διαφοροποιούμενοι με μετριοπάθεια και χωρίς να εκμεταλλευτούν τις εύλογες αδυναμίες ενός κρατικού μηχανισμού ταλαιπωρημένου από τα δέκα χρόνια της κρίσης.

Άλλωστε, όπως γνωρίζει και η επιστημονική κοινότητα, καμία κρατική δομή και καμία δημόσια υποδομή δεν σχεδιάζεται για να αντιμετωπίσει όλες τις πιθανές αιχμές, όλες τις ακραίες καταστάσεις, οι οποίες όταν συμβούν χρειάζονται crisis management. Φυσικά σε ένα οργανωμένο κράτος υπάρχουν έτοιμα στο συρτάρι σχέδια αντιμετώπισης τέτοιων καταστάσεων.

Αυτό που μένει να συνειδητοποιήσουμε είναι ότι αυτές οι δύο κρίσεις επηρεάζουν και άλλους τομείς της δημόσιας ζωής και απαιτούν εφεξής την αναθεώρηση δημόσιων πολιτικών, προγραμμάτων και διοικητικών πρακτικών.

Για παράδειγμα, το ΕΣΠΑ 2014–2020 που παρουσιάζει σημαντική καθυστέρηση στην υλοποίησή του και στην απορρόφηση των σχετικών κονδυλίων, χρειάζεται ριζική αναθεώρηση για την ενίσχυση των δημοσίων δομών, των ιδιωτικών επιχειρήσεων και των κοινωνικών ομάδων που υφίστανται τις επιπτώσεις της τρέχουσας κρίσης. Αυτό όμως προϋποθέτει

ad hoc δομή που κάνει by pass τις συνήθειες «ρουτίνες» και λειτουργεί με την κουλτούρα της Πολιτικής Προστασίας.

Γενικότερα και δεδομένου ότι κάθε κρίση περιέχει μια ευκαιρία, μπορούμε να οργανώσουμε το κράτος και ειδικότερα τη δημόσια διοίκηση κατά τα πρότυπα των Υπηρεσιών Πολιτικής Προστασίας, που καλούνται να αντιμετωπίσουν τους σεισμούς, τις δασικές πυρκαγιές και τα μεγάλα ατυχήματα. Διότι μόνο σε τέτοιες καταστάσεις δείχνουμε «εξαιρετική ψυχραιμία!», καταβάλουμε «υπεράνθρωπες προσπάθειες!!» και επιδεικνύουμε «αξιοθαύμαστη κοινωνική αλληλεγγύη!!!» για να καλύψουμε τα κενά από την έλλειψη πρόβλεψης και προγραμματισμού.

Η εμπειρία της Μεταπολίτευσης δείχνει ότι οποιαδήποτε άλλη μέθοδος ορθολογικής οργάνωσης αντιστοιχεί τις περισσότερες φορές στην προσπάθεια πλήρωσης «του πίθου των Δαναΐδων».

Και επειδή μοιάζει η ελληνική μέθοδος προγραμματισμού να είναι το «βλέποντας και κάνοντας» που μας οδηγεί στο crisis management, μπορούμε να αξιοποιούμε τα κρυμμένα χαρίσματα της φυλής με το management by crisis!!!

Κλείνω με μια ευχή: Να περάσουν γρήγορα οι δύο κρίσεις με τις μικρότερες δυνατές αρνητικές επιπτώσεις και να μας αφήσουν ως παραμένουσα αξία τις δεξιότητες του crisis management και μια επαναξιολόγηση του συστήματος των κοινωνικών αξιών μας.

Ο κ. Πάνος Μαΐστρος είναι σύμβουλος Αυτοδιοίκησης, πρ. γενικός γραμματέας Δημόσιας Διοίκησης του ΥΠΕΣΔΔΑ